

Savuttomuuden edistäminen ja valtiovalta

*neuvotteleva virkamies
Olli Simonen, Sosiaali- ja
terveysministeriö*

LAINSÄÄDÄNTÖ (a)

- # päiväkodit, oppilaitokset ja niiden pihat savuttomiksi 1977, 1995
- # julkiset tilat savuttomiksi 1977, 1995
- # yleiset kulkuneuvot savuttomiksi 1977, 1995
- # yleiset tilaisuudet savuttomiksi 1977, 1995

v 1977 säännökset ehdollisia,
v 1995 kiellot ehdottomiksi

LAINSÄÄDÄNTÖ (b)

- # **TYÖPAIKAT SAVUTTOMIKSI 1995**
- # **YRITYS SAADA RAVINTOLAT SAVUTTOMIKSI 2000**
- # **TUPANKANSAVUN LUOKITTELEMINEEN SYÖPÄVAARALLISEKSI AINEEKSI 2000**
- # **RAVINTOLAT SAVUTTOMIKSI 2007**
- # **TUPAKOINTITILAN RAKENTAMINEN LUVANVARAISEKSI, TILAN TEKNISET JA TOIMINNALLISET VAATIMUKSET TIUKOIKSI JA SÄÄDÖSPOHJAISIKSI 2007**

LAINSÄÄDÄNTÖ (c)

- # **ULKO- JA SISÄTILAN MÄÄRITTELY**
(sisätilassa vähintään kolme seinää, katto ja lattia) 2007
- # **TUPAKOINNIN KIELTÄMINEN**
AVOIMIEN OVIEN, IKKUNOIDEN,
TUULETUSVENTTIILIIEN YM
AUKKOJEN LÄHELLÄ SISÄTILOJEN
PITÄMISEKSI SAVUTTOMINA
(apulaisoikeusasiamies 2004, laki 2007)

MITÄ SAATU AIKAAN? (a)

- # vähemmän kuin tunnin altistuminen tupakansavulle työssä v 1985,1995 ja 2006:
 - miehet 38-18-10 %;
 - naiset 22-8-5%
 - (ravintoloiden vaikutus ei mukana)
- # tupakoinnin väheneminen v 1985,1995-2006:
 - miehet 32-28-25 %
 - naiset 20-20-19

MITÄ SAATU AIKAAN? (b)

savukkeiden kulutus v 1986, 1995 ja 2005:

7,2-5,2-5,0 miljardia savuketta/v

väestön asennoituminen tupakointiin
tupakointi vähemmän hyväksyttävää
sisätilojen oltava savuttomia

VIEKÖ FCTC TUPAKOINTITILAT SISÄTILOISTA?

- # *Suomi on ratifioinut tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen 21.4.2004*
- # *Sopimus ja sen soveltamista koskevat ohjeet lähtevät siitä, ettei ole olemassa sellaista teknistä toimivaa ratkaisua, jolla olisi mahdollista puhdistaa tupoakansavu sisäilmasta niin, ettei terveyshaittaa aiheudu*

VETO-OHJELMA: SAVUTON TYÖPAIKKA

- # Työpaikan täydellinen savuttomuus on paras tapa suojata työntekijät syöpävaaralliselta aineelta tupakalta työssä ja edistää työntekijän terveyttä, työ ja toimintakykyä**
- # Veto-ohjelma suosittelee työpaikan muuttamista savuttomaksi ja määrittelee savuttoman työpaikan edellytykset**

Mitä savuton työpaikka tarkoittaa?

Työpaikka on savuton, kun

- 1 tupakointi on kielletty kaikkialla työpaikan sisätiloissa tupakkalain edellyttämällä tavalla,
- 2 työpaikan sisätiloissa ei ole tupakointitiloja ja mahdolliset tupakointipaikat on sijoitettu vähemmän näkyvästi ulos, riittävän kauas rakennuksesta siten, ettei tupakansavu pääse kulkeutumaan ulkoa savuttomiin sisätiloihin,
- 3 tupakointi on kielletty työaikana eikä työaikana tapahtuvaa virallisten taukojen ulkopuolista tupakointia lasketa työajaksi,
- 4 uusia tupakointitiloja ei rakenneta eikä niitä ole yrityksen omistamissa tai hallinnoimissa rakennuksissa ja työtiloissa,
- 5 työpaikan edustus- ja muut tilaisuudet ovat savuttomia,
- 6 tupakkatuotteita ei myydä työpaikalla,
- 7 tupakoivaa henkilökuntaa tuetaan tupakoinnin lopettamisessa,
- 8 ilmoitus työpaikan savuttomuudesta on ilmoitettu asianmukaisin kytein esimerkiksi ulko-ovilla,
- 9 työnhakuilmoituksissa kerrotaan työpaikan olevan savuton.

PITÄÄKÖ TYÖAIKANA TUPAKOINTIIN KÄYTETTÄVÄN AJAN OLLA TYÖAIKAA VAI EI ?

- # TUKEEKO työnantaja tietoisesti terveyden turmelemista maksamalla palkkaa tupakoinnista ?*
- # ONKO työnantajalla (kilpailun kiristyessä) varaa enää maksaa palkkaa tupakoinnista ?*

ONKO TYÖAIKANA TUPAKOINTIIN KÄYTETTY AIKA TYÖAIKAA VAI EI ?

- # VOISIKO työntekijä vaatia työnantajansa edesvastuuseen sairastuessaan tupakkasairauteen (malli USA)
- # VOISIKO työnantaja antaa saman palkkaedun tupakoimattomille työntekijöilleenkin
 - rahaa • ylimääräinen loma •
 - lyhyempi työpäivä •

TUPAKOINNISTA AIHEUTUVA TYÖAJAN MENETYS LASKELMA

- # työntekijä tupakoi yhden savukkeen kerran tunnissa työaikana eli kahdeksan savuketta työpäivän aikana
- # polttamiseen käytetty aika 5 min, 10 min (meno-paluu tupakkapaikalle) tai 15 min (meno-paluu, hetki juttelua)
- # tupakointiin käytetty työaika 40, 80 tai 120 min/työpäivä
- # Tupakointiin käytetty aika 200 työpäivän aikana n 17 päivää, 33 päivää ja 50 päivää/joka vuosi

TUPAKKASAIRAUKSISTA AIHEUTUVAT KUSTANNUKSET RAJAVARTIOLAITOKSESSA

- # rajavartiolaitoksessa 3000 työntekijää,
joista 28 % tupakoi päivittäin**
- # tupakoinnista aiheutuvat suorat
sairauskustannukset ja tupakkasairauksien
aiheuttamasta ennenaikaisesta
eläköitymisestä aiheutuvat kustannukset
0,4 milj euroa/VUOSI eli 470
euroa/tupakoiva rajavartiolainen/joka
vuosi**

Rajavartiolaitoksen ylilääkäri Aspholm

20.11.2007

MITEN SUHTAUTUA TUPAKOINTIIN TYÖPAIKALLA?

TYÖANTAJA määrää
työntekijänsä työajan käytöstä
työaikana, lakisääteiset ja
työsopimussääteiset tauot ovat
taas työntekijän päätäntävaltaan
kuuluva asia/

/apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen
"Paltamo" asiassa v 2004 (päätös 890
04/03)

*kiitos tarkkaavaisuudesta
ja
mielenkiinnosta asiaan*